

Alphabetum

occidentes. quia pculdubio sepe fit q̄ den-
tes illoꝝ id ē verba eorum detractoria se-
minant. sepe pinde fit q̄ homines sic diffa-
mati. arma sumētes ad lites & occidiōes ac
cetera in ita se induantur. quia sic dentes illi
milites fiunt. inq̄ verba detractoris ho-
mines in lites & occidiōes puerunt. **S**o
bene dicit **Ecc.** xxviij. **S**usurro & bilinguis
maledictis. m̄los ei m̄ebauit pacē h̄nes
et ibidē de ille tercia lingua dī. Lingua ter-
cia multos p̄mogit.

Feria quarta post Judica.

Facta sunt encie

Tnia iherosolimis & byems erat
Jobānū. x. **C**ommentator
philosophi sup cedulaquio p̄positōe. ir. di-
cit. **Q**uādū, imp̄ssiones & ymagines facte sub
certis celi p̄stellatiōibus. mirabiles curādi
recipiunt virtutes. **I**lam dicit se vidisse an
nulum h̄item virtutē curandi oēs morsus
venenosos scorpionis sive spēntis. qui fac-
tis in signo scorpionis cum signis eius im-
pressis. hāc virtutē habuit curandi. **E**t ve-
medici exp̄ssimi dicunt. q̄ si viscus querit
sub certa p̄stellatiōe colligat et administret
curat epilenſiā. s. quādo iupiter est in p̄mo
gradu sagittarij & in p̄ma facie. vel in pisces
in secundo gradu & in sc̄da facie. tūc debet
colligi. **S**ed q̄n̄ luna fuerit in cancerō i sc̄da
facie dī viscus puluerizans epilenſiō cuꝝ
vino mane aī cibū. & de sero quādo vadit
dormiti administrati. et hoc p̄ quintenam.
vel p̄ mēlem & sine dubio curabit. **H**ic pec-
catores morsu serpēti antiq. s. dyaboli pec-
catis vulnerati. et q̄ more epilenſiō dimis-
sa rōne faciliter in pctā cadunt si voluerint
curati. certis t̄pibus anni. s. in dedicatiōibꝫ
ecclesiaꝫ & patrocinis. puenire debent in ec-
clesijs vbi p̄ opera virtutē facia p̄ deuotuz
populū magnā curandi virtutē recipunt
er influentia singulari solis iusticie. **I**lam si
signa eius. s. crux corona spinea. lancea. cla-
ui. fuerint mente p̄ p̄passione et deuotuz
recordationē imp̄ssa. virtutē suscipiunt cu-
randi omnē mortuum peccati mortalis et ve-
nialis. p̄ serpēti dia volū peccatori illatum
Ende augusti sup Jobānē. **R**ates ut a
pctō sanemur. xp̄z crucifixū in meamur. qm̄

XXXIII

qui intuebant serpentē eneum in deſto nō
peribant morib⁹ ſerpetum. **A**lic qui intu-
entur fide x̄i mortem. sanant a morib⁹
peccator⁹. **C**lyberius papa. viij. q. i. lugge-
ſum. **R**ates carissimi nō vos afflictionis
amartudo a pie mentis vſtre ppo ſito coe-
teat recedere. pliderantes quāta p̄ absolu-
tione noſtrāq̄ liberatōe creator dominusq̄
redemptor nē p̄mlet. quibusue p̄melys
ſe afficiendū tradiderit. et nos a vinculo po-
testatis dyaboli liberraret. **E**nde iḡt ve-
quietius hec p̄ſſimus p̄templari certa loca
ecclē ſunt ordinata & tempa dedicationum
et patrocinioꝫ ſunt ad hoc instituta. v̄r po-
pulus deuote pueniat ad ea. & abundatius
dine gratie & misericordie influentiā & largitatē
acq̄rat. **E**nde Grego. de p̄ſe. vi. i. **S**olēn-
tates dedicatōum & ecclāꝫ per ſingulos an-
nos ſolenniter ſunt celebrazione. ipo domio
exemplū dante. qui ad festum dedicationis
tempil. oībus illud faciendi dans formam
cum reliq̄ populis eandem festivitatez ce-
lebratrus aduenit. ſicut ſcriptum eſt. facia
ſunt encenia. & hyems erat que fuerūt v̄ba
pproſita ic̄. **Q**uerit v̄r peccator fugid⁹
non v̄bis ignem caritatis. p̄ meritum ſctōꝫ
et indulgentiā ecclāꝫ liberetur a peccatis.
Ec videt q̄ ſic. p̄ illō **I**barc. xi. **Q**uecūq̄
orantes petitis credite. q̄ accipietis. **C**on-
tra Jobānū. ix. **S**im⁹ q̄ deus p̄cōres
nō exaudit. **R**espondet q̄ indulgentia dī
remiſſio pene. s. quo ad illud q̄d remaneat
post ſuceptū pnie ſacramētu de p̄cōis et nō
eſt culpa p̄cī. quam pnia lauat ſed p̄cī p̄ea
Ex q̄ lequit q̄ indulgentia nō tollit actua-
lem culpā nec habitualem maculā. n̄ dī
nam offensam. que omnia p̄ p̄tūonem et
confessionem tolluntur. quare dator indul-
gentiarū dī. q̄ vece p̄tūis & p̄fessis indul-
gentia dat. id eſt pena emittitur que corre-
ſpondet culpe. n̄ pena eterna p̄ indulgentias
& mītis. ſed temporalis. q̄ per contritionem
& confessionem pena eterna prius p̄mutata ē
p̄ dīnam clemētiā in tempore penam &
transitoriam quā penam tempore viator⁹
ſi ſic bene elſei dispositis totaliter poſſeua-
cuare. vi ſi in tali pūcto decederet ſine om-
ni purgatorio & pena statim ad celum euo-
laret. n̄ **D**olis debet homo accipe docim̄w̄

Feria quarta

q̄ prehabita p̄tritōe & confessōe ecclesiās
deuote frequētare dēbeat ut magnā dilecti
onem ad dēū acquirat p̄ exhortatōem n̄bi
dei. et alioz bonoꝝ opm. que p̄ ceteris die
bus accumulatūs in festiuitanb̄ fieri solēt
ut ei dicatur illō quod Magdalene ppter
dilectōem fuerat dictuꝝ. sc̄z dimissa sunt ei
pctā multa. qm̄ dīlexit multū. Luce vñ.
Tunde berñ. sup̄ cātica. Omnino ppter mā
luerdinē q̄ in te predicat̄ currimus post te
domine Ihesu. ut nobis indulgeas. audiē
tes q̄ non sgnis paupes. pctōez nō abhor
reas. non horruisti p̄fidentē latronem. non
lacrimate peccatricē. n̄ chananeam suppli
cante. non deplensam in adulterio. non se
dentez in theloneo. n̄ supplicantē publica
n̄ um. n̄ negantē discipulū non psecutorē
discipuloz. n̄ ipos crucifixores. et dicas
ad om̄s homines. Eum qui venit ad me n̄
etijciam foras. Ad autoritatē dicendō. q̄
loquit̄ de iustis ex̄fīb̄ in grā. qui om̄ia pe
nitē ad salutē anime necessaria a deo accipi
nt. et non p̄tōribus n̄ penitenab̄. Sed
cur in veteri testa. non dabāt indulgentē i
dedicatōibus temploꝝ sicut in novo. Di
cendū sc̄dm doc. q̄ sacerdotib̄ vete. testa.
non erat concessa p̄tās ligandi et soluendi
sicut b̄tō. Pet̄ro claves ecclē sūt a xp̄o tra
dite et eius successorib̄. et in hoc dignitas
ecclēsie excedit sicut etiā in omnibus alijs
om̄nes dignitates vete. testa. Sed cur n̄
dabant indulgentie tpe aploꝝ. Dicunt q̄
ip̄is aplis maiora erāt p̄cessa. puta sanare i
firmos. suscitare mortuos. &c. Num q̄ in
primitiuā ecclā xp̄iani p̄fecti erant et indul
gentijs n̄ indigebāt. Nū enim q̄ creden
dum est q̄ aī b̄tm̄ Grego. indulgentie da
bantur. licet n̄ ita frequenter. quia aī tps
gregorij raro poterāt fieri ita solēnes. sicut
postea quando eas p̄mo instituit fieri solen
nes de his loquit̄ sic Berñ. innocēt̄ et ho
stienſ et p̄mūiter om̄ies doc. iuris. Sed
queritur. vñ de p̄ueniunt ille indulgentie.
Sūdēt̄ q̄ ex thesauro sancte matris ecclē
recondito ex supabundātia meriti xp̄i passi
onis. cuius mūna gutta sanguinis v̄l fudo
ris ad expiatōem om̄i pctōz que vñq̄ fue
runt p̄petrata sufficeret quia eius respectu
nicil sūt. extra de sōma trini. c. firmiter.

post Judica

Item p̄uenit ex meritis sanctissime dei ge
nitrīcis. que nec mortaliter nec ventralē vñ
q̄ peccauit. et tamē multa meruit suis vñtū
tibus. et vita actua cum filio eius & sp̄ealit
in amara p̄passiōe. quādo gladius doloris
in filii passionē virgineuz ipsius p̄transiuit
cor. Quibus om̄ib⁹ nobis meruit & thesau
rum ecclēsie auxit. Item ex abundātia me
ritop̄ om̄iū sanctop̄ et sanctarū. apostolorū
martiꝝ. p̄fessorum. virginū & oīm xp̄ianorū
deuotor̄. qui v̄lra mēsuraz delictorum v̄l
debitop̄ suop̄ p̄ tribulatiōes et afflictiones
superogauerūt. etiam augmentando ecclēsie
thesauꝝ nobis meruerūt. Item leūnia ora
tiones. elemosine et castigatiōes quib⁹ deo
fuerunt. Hec om̄ia p̄ dinā clementā in scri
nio sancte ecclēsie recōdita. sanctio Pet̄ro
et eius successorib⁹ sunt collata et p̄missa
fidelib⁹ in caritate vñtis dispensanda. &
distribuēda. dicente xp̄o ad Pet̄rum. Ii
bi dabo claves regni celoꝝ. et qd̄cūq̄ liga
ueris sup̄ terrā erit ligatum & in celis. & qd̄
cūq̄ solueris sup̄ terram erit solutum & in
celis. Hunc thesauꝝ ecclēsie ministri plati
papa ep̄us late ap̄iunt in dedicatōibus fe
stiuitanb̄ & p̄focintj. vt quilib⁹ fm̄ suā di
spōsitōem accipiat. Iō prelan assimilant̄
stomachō. qui post iūceptōem cibi materia
lis omnib⁹ membris alijs fm̄ dispositōem
ppriam eundem sibi administrat. sic plati
autoritate xp̄i. fidelib⁹ indulgentias con
cedunt. Quantum nūc ad p̄nuationē
evangelij. hci est dictuꝝ quō iudei xp̄m que
rebāt occidere generale. hodie quomō vo
lebant eum opprimere lapidib⁹ magis spe
cialiter. & fm̄ hoc tres sunt ḡes
In p̄ma oīdit tps specificationē in princi
pio. facta sunt encenia
In sc̄da obiectionis facte rep̄b̄xionē. ibi
Loquat vobis &c.
In tercia. iudeop̄ p̄secutionē. ibi. Gustule
runt lapides.

Quātum ad primā

partem est notandū. 2. encenia v̄r festūz
dedicationis. Et dicimur ab en quod est in
q̄cenon quod est nouū. Et inde enceniare.
v̄r innouare vel initiare aliquid. & sumitur
bic encenia p̄ innouatione seu dedicatione

Alphabetum

templi in iherusalem. et quia eiusdem templi
multe erat innovatores seu dedicatores. una
nanc facta fuit a Salomone. ut dicitur. in re
gum viii. in autumno decima die mensis se
ptembris. Secunda sub Zorobabel in ve
re. xiiij. die mensis marci. post reditum eorum
de captivitate babilonica. de quod habet. i. Cidre
iiij. Tertia sub Iuda machabeo in hyeme
xv. die mensis calleu. i. nouembri. facta per
prophanationem templi per antiochum. De quo
dicitur. i. machabeo. iiij. In illa die dedicatiois
templi Ihesus venit ihesum suum legem. et am
bulabat in templo in portico Salomonis.
Et ideo euangelista tempore hyemis expressit.
ut daret differentias inter alias dedicatores
templi. et ut indeo per corda inuidie et iniqui
tatis frigidissima fuisse dominoscaretur. Jo
nathas. In hac pte sit mentio de tribus factis
que ad spiritualem sensum de tribus caritatis ef
fectibus applicari possunt. Propterea per hyemam fuit
in dedicacione. Secundo per Ihesum ambu
labat in templo. Tercio per iudei postulabat
certificari a christo. Sic anima duota templi
dei vivi huius caritatem et dilectionem dei fa
cit magnam dedicacionem. et festum christi in hie
me ptemporis terrenorum. amenum et ambula
torium virium anime interiorum. et mentem
erigit ad desiderium eternorum. Nam ut vide
mus naturaliter inter alia elementa. ignis no
bilius est et maxime activus. Inter alia etiam
elementa agit et sumit ea et in suaz pertinet
formam et similitudinem. sicut apparet in ferro
ignito carboni et alijs metallis. Ideo
ratio sue activitatis et subtilitatis dicitur phys
iologus. ij. celi et mundi. Nihil est nobilior
igne. Hic intra omnia humana nihil est ma
ioris activitatis amore qui in omnibus opera
tur. Quislibet enim querit amiciciam et amorem
et nullus eligeret vivere sine amicis. viii.
et ibi. Ideo deus in autem. Quibus modis na
turales filii legitimi efficiuntur. scilicet colla.
viii. Nichil amore vellemus. Unde non so
lum habet reipectare et assumere sibi contraria
impedientia ymo inflamare corda ut dura
et aspera non sentiantur. Sicut per genesis
xxix. In iacob qui sepe annis fuiuit per ra
chel. ita per viii. et videbant sibi dies pauci
per nimio amore ad eam. Si igitur amor de
iherusalem et yili est tam vellemus. Propterea

XXXV

magis de re nobilissima stabili et omni del
lectatione plena. s. deo. Qui enim deum dili
geret. omnia blandimenta seculi conteneret
et vilissima reputaret. Unde prospexit in libro
de ptemporatione vita. Et recitat de penitentiis.
pma. Si quis semel. s. ergo. Si caritatem
deo exhibeamus. seculi blandimenta contem
nimus et omnia que difficultia sunt humanae
fragilitati vel aspera videntur. euia cum dilectio
ne perficiuntur. Valida est ut mors dilectio
virtutum enim mortis dilectio compatitur. quia
miseritatem quam scinel cepit. a dilectione
mundi funditus occidit. Caritas enim secundum
eundem in loco allegato est recta voluntas
ab omnibus terrenis atque proximis proflus
auersa. iuncta vero deo inseparabile et ignita
quodam igne spissantia quo est et ad quem
referuntur. intensa super omnia que carnaliter di
liguntur excellens affectuum omnium potentissima
et dñe ptemporationis auida. In quibus
verbis singulariter tres effectus notantur.
ipsius caritatis amoris sive dilectionis. qui
enim per caritatem deum diligit.
Totaliter cuncta transitoria ptempnit.
Integraliter se deo coniungit.
Et cordialiter supra desiderat et appetit.
Dico primo quod qui per caritatem totaliter deum di
ligit. secundum. Hoc enim notatur in eo. per tempus
dedicacionis fuit in hyeme. Nam quoniam ignis sub
trahit suam virtutem a terra. et sol splendo
rem. nihil aliud restat nisi frigus. et desic
cacio terrenorum fructum. Sic quando homo
suum amorem totaliter vertit in deum sibi ma
gnum festum facit. et cuncta alia a deo amata
frigida et insipida putat. Sicut qui mel gu
stat. omnia alia desipiunt. Sic qui dulco
rem diuine dilectionis semel gustauit. oia
terrena reddunt sibi insipida. Quare dicit
Gregorius. Gustato spiritu desipit omnis caro.
Exemplu in paulo. qui raptus in tertius
celum gustans scintillam dñe dulcedinis per
amorem nimio oia exteriora contempsit. et ar
bitratus est ut stercore ut christum lucifaceret.
Sic sancti martyres seipso omnibus tormentis
subiecerunt. ut tandem relicto corpe ad de
um. quem toto corde dilexerent in mundo. perue
nitatem ad suendus in celo. Neve illis hy
ems erat in hoc mundo. quod totaliter calore
dilectionis in deum tendentes. quasi frigidi

Feria quarta

sine dilectōis calore omnia extra deū con
tempserūt. **A**ctus ardor dilectionis Lau
rennum. Agnetem inflamauerat. qui duz
exteri flāmis corporib⁹ v̄erent⁹. refuge
tum frigoris putantes p̄ nimio amore. no
lore corporale dulcedini p̄pauērunt. Ca
ritas enim omnia facilia reddit. qz qui amat
non laborat. i. Coz xiiij. Caritas oīa sufficere
omnia sustinet. est enī ignis qui non dicit
sufficit. Et ideo quodāmodo videtur esse
infinite virtutis. cui omnis labor. oīs dolor
modicus esse videt⁹ ⁊ quasi nihil. **H**ic d
Jacob habet. cui ppter amōre rachel vide
bantur dies pauci. p̄ amoris magnitudine
B Ali⁹ amor s̄m oīdū d̄ arte avandi. iiii
habet p̄prietates. Nam eū quem amat que
rit honorare. nō recusat p̄ eo laborare. excu
tit fastidium. ⁊ inducit solaciu. Et s̄m illas
quattuor p̄prietates Cyprian⁹ helenā d̄p̄in
xit. que dea amoris appellabat. circumrota
tam quattro rotis. In p̄ma rota scriptum
erat honoro. In circuitu ille vi. Est amor
sulfus in honore laude repulsus. In secun
da rota scriptū erat labore. ⁊ in circuitu eius
ille v̄sus. **H**alnea mille mei labor et zelus
pharisei. i. divisi. In tercia rota delector.
in circuitu ille v̄sus. Amor egregi⁹ vel dul
cor inocciduus. In quarta rota consolor.
In circuitu ille v̄sus. **H**unt mēs os v̄s⁹
amānis carmina risus. Ad p̄positū. Homo
quāto deū plus amat. maiore ei honorez
vbiq⁹ signis impēdit. ⁊ ille amor q̄ ad sen
tentiam p̄mi v̄sus p̄t dici sulfus quia qui
deū bic amat eū signis honorādo. ip̄e de
us reamando eū sibi gloriā p̄mitit ⁊ hono
rem cōmunicat. **M**arci. viij. Qui me p̄fes
sus fuerit coram homib⁹. p̄ signa verboru
me glorificando coram hoībus. p̄fitebor et
ego eū glorificando coram patre meo. In
scđa rota scriptū erat. labore. et in circuitu
eius halnea t̄c. **H**ec hoc intelligit quanto
deū ab homine magis diliḡt. tanto min⁹
omnē laborem. quē ppter eum facit etiam
nec m̄ or̄e sentit. **H**ieronim⁹ in quodā ser
mone. Nichil amānbo dux. nullus labore
difficil. amēm⁹ ⁊ nos xp̄m. ⁊ facile v̄idebit⁹
omne difficile. hec **H**iero. **A**utē in tercia
rota scriptū erat. delector. ⁊ in circuitu amor
egregius t̄c. Nam v̄tq⁹ quāto magis dili

post Judica

gimus deū. tanto maiore dulcorē in eo sen
timus. et amaritudinē huius mūdi fugim⁹
Exemplū de bō bernardo qui in li. d̄ amo
re dei sic dicit. **S**pōrem quidē sentio dul
cem adeo p̄fortatē. vt si p̄ficeret ī me ultra
nichil quererem. **A**utē in quarta rota
scriptum erat consolor. ⁊ in circuitu **H**unc
mens t̄c. **S**ic reuera qui alio diligit. qui d
quid est in eo sibi complacet ⁊ consolatōez
inde accipit. placet sibi. visus. risus. verba
⁊ facta. **S**ic qui deū amat. quidq̄ d̄ deū
circa eum agit. in nillo tristat̄. sed semp con
solatur interi⁹. **A**ugusti⁹ de morib⁹ ecclesie
contra manichos. **N**ihil tam dux atq̄ ser
teum quod amoris igne nō vincat. ppter
qd̄ ⁊ idem dicit. xij. p̄fess. **N**etus amor nō
sentit amaritudinē. sed dulcedinē. quia so
ror amoris est dulcedo sicut soror odij est
amaritudido. **D**ico scđo. q̄ qui deū recte
diligit. integraliter se deo piungit. Nam in
eo q̄ hō cor suū deo totaliter aperit p̄ affectō
nem. ipse se infundit omnib⁹ virtibus anime
et quasi ambulādo in eis eas transformat
p̄ dilectionem in suispius similitudinē ⁊ deū
formitatē. **E**xemplū. respice ferz cū igni ap
propinquat sicut dicit Cris. In natura sua
p̄manens per applicatiōnem ad ignem. sic li
quelcit in igne vt nichil sensib⁹ de eius ma
teria p̄cipiat. sed totum in igneam quali
tatem conuertit. **S**ic anime amāti deū con
tingit sp̄ualiter. q̄ in sua natura integra per
manens p̄ influentiā sui amati. quāto p̄
ambulādo interiora eius illuminat. vnius
fiat specie cum eo vt dīc apl̄us. **N**isi adhe
ret deo. unus est sp̄us cum eo. **C**et Hugo
A, amor est talis vigoris q̄ amante in ei⁹
similitudinē quez amat transformat. **E**xem
plū in deuotissimo patre nō francoſco.
qui ex diuino amore ⁊ cordis delitio ⁊ vi
ribus anime tm̄ ebulliebat in deū. q̄ terre
na nichil sibi sapiebant. ⁊ sic vnius fuit cū
deo ⁊ deiformis factus ⁊ in deū transfor
matus. q̄ sicut in passione xp̄s vere plagi
in pedib⁹ manib⁹ ⁊ latere dextro fuit vul
nerata ms. **T**ra corpus b̄ti patris fuit de plagi
insignitum. **U**n̄d̄ de eo doctor egregi⁹
bonauentura scribit vices. q̄ quēadmodū
latus saluatoris dext̄ fuit lancea transfixū.
sic ⁊ lams huius sacri fuit rubz cicatrice ob

Alphabetum

Ductum. et sicut de latere Christi exiit sanguis
et aqua nostra regenerationis. ita de sancta huic
latere sepe exiit sanguis misericordie. Similitu-
tudo clavorum erat in manibus et pedibus. scilicet
non quasi ferrea. Ipsa vero clavaria acuminata
oblonga et rotunda. et quasi percussa a su-
periori parte manuum. et in interiori pedum quod
dista carne surgentia carnem reliquam excede-
bant. Clavi etiam erant quasi nervi pernici-
os et duri. sic carni innati. quod dum a peccatis
fmerent ad peccatum patinus oppositus patinus
resultabat. quis vero operabatur huc miracu-
la. certe ille in cuius amore tantum exarcebatur.
ut in eis similitudinem transformaretur. Ut re-
cio dico. qui deum diligenter diligit totis visce-
ribus ad deum affectat eleuari. et in eius con-
solatione inseparabilem viviri. Hic ut ignis ar-
dens non quiescat inferius. sed semper sussum
mouet. usquequo consequitur orizanta. illi-
cens. Hic caritate incensus hic inferius qui
elcerere nequit. quod pie et suauiter deus inhabi-
tat. etiam ipsas vites aliae pambulando dul-
cedine gratie proferat donec factio circulo. vi-
timo saciatuus et ab principio firmiter facie-
tur. Unde Aug. Inquietus est cor meum domine.
donec veniat ad te. Et aplaus ad philippenses. i.
Cupio dissoluiri et esse cum Christo. Et romans. xlii.
Quis liberabit me de carcere mortis huic?
Hoc cur deus creaturam tam nobilis spiritu
limo et famo sociauit in amore tanto. ut ena-
ipsa anima exuta sit Aug. propter appetitum
ad corpus retardetur ut non sic totaliter in so-
mum trinitatis celum feratur. Hoc fidelis magister in
senitibus. quod propter hoc animam limo sociavit
ut consideret qualis coniunctio erit ubi spissus
spiritui domino piungitur. si tanta coniunctio et
amor est inter lutum et spumam. Sic inseparabi-
liter piungi deo summo bono fini ordinato
et ultimo. anima incarcerateda corpe summe
desiderat. et post dilectionem sponsum incurabi-
liter languet. et in omni re fastidit donec ad
deum veniat. Dicunt enim omnes vites aie-
christo quosque animam nostram tollis. ac. q. d.
O vita et tota prolatione nostra Christe. quousque
animam nostram. et vites sumus tollis. i. permis-
sic post te clamare. suspirare et lagore insa-
nibili cruciari. Si tu es Christus. si es salvator
si es amator. si pius. si misericors. ostende
nobis palam faciem tuam sine velamine. non

XXXV

In enigmate sed re. et loquere nobis clare de
tua immortali gloria et salvi erimus.
In nullo enim alio proposito possumus nisi
te. Unde post resurrectionem ille amorem et
dilectionem magdalene querentem sponsum et
domum et magistrum suum. non est satisfactum per
angelicam responsonem et visionem. ut recipiat
consolacionem. Et ideo cum paululum pertinet
sisset spissus angelicos inuenit quem diligebat
anima sua. Secundus est transitus a con-
templatione creature transire per dilectionem in
cognitionem simplicis essentiae. cognoscere per
perpetuatem existere. profunditatem sapientie. In
venit. ait. quem diligit anima mea. non exprimit
quis ille sit. quia in canonicis amoris ymno
in amore diligentis non tantum verba pensa-
tur quantum affectus. Unde Aug. O iugum
sancti amoris quod feliciter oneras. quod dulcit
illaquas. quod suauiter stringis quod vulceris
quod subtiliter vulneras. et quod salubriter sanas
Hoc enim est regina alias virtutum. et ali-
as quasi ancillas regit. Tunc quidam doctor per
modum dialogi recitat dicentes. quod omnes vir-
tutes erant congregatae volentes inter se regi-
nam eligere que pesset eis et eas regeret in
omnibus. In electione discordabat. hinc inde
dantes vota sua. ita quod quedam elegerunt honestatem
eo quod radix sit omnium virtutum. Alii
iustitiam eo quod vincitor dat quod suum est.
Alii autem patientiam cum soli perfecti exercet
se in hac virtute. Aliique virginitatem que so-
tor est angelorum. Aliique prudentiam. ex eo quod
Salomon super salutem ei omnem pulchritudinem
dixerit eam. Hicque ipsis virtutibus discordan-
tibus promiserunt in ratione. et quidam facie-
ret ratio ab omnibus ratum haberi debet. quod
surrexit et de electio seu permissione se permis-
tens. ipsaque virtutes prius multiplicet co-
fundendo. ex eo quod plures regali honore iudica-
bat esse dignas. Simplicitatem autem ascepit. quod illa
que hominibus eminet spissus non nouescit
socius subiunxit. Hunc ergo que sit. que re-
gina a nobis facienda est. Intentum metum
audite in hac parte. Amor dei merito in oibz
bonis virtutibus antefertur. In cuiuscumque
bonis cor illa adueniret. certe virtutes tam
quod pedisseque puerum. et ipsam ut reginam se
quintus. pietate vero tamquam quoddam eis praetulit
fugient. que statim ab ea tanquam ligna accida-

Feria quarta

ab igne consumuntur. Deccata pterita atq; gra
via et multa in eius aduentu delentur. **Juxta**
quod saluator de Maria magdalena ait.
Remittitur ei peccata multa qm dixerit mthu
Item ipse amor dei in homine non potest esse
ociosus. non vacuus nō instructus. Alio
aut virtutes qm vos regali horrore dignas
esse iudicastis. etiam viciose seu male operari
possunt. quod sic patere potest. Et pmo de
humilitate qz est qui se nequiter humiliat
et interiora eius plena sunt dolo. **Ecclesiast.**
ix. **H**umiliter et d prudētia p. quia e que
da prudentia spūs. alia aut carnis. et hec vi
ciosa est. **Ad. viij.** Unus virginitas alieq;
virtutes si caritate non iuuent etiam si p/
qz in finem durauerint. nichil p. sunt. **H**ic
et aplus de quibusdā virtutib; declarat. i.
coz. xiiij. dicens. **S**i habuero tantam fidem
vt montes transferā. si caritatē nō habue
ro nihil mibi pdest. **H**is motiuis auditis
virtutibus placuit quod fecerat ratio et app
bauerūt omnes eius electōem. et sic regina
seu imperatrix inter omes virtutes facta est
quia quidq; ab ipsa impat. deo gratiā est.
et a se reputat esse factum. eo qz et deus ca
ritas est. pma Jobānis. liij.

Secunda pars in qua

notat reprehensio obiectōis. ibi. Loquor
vobis qz. qz d. satis apte loquor vobis fre
quenter. s. quis ego sū. et tamē non creditis
mibi. Et ideo dico vobis. certū testimoniu
patri. **I**am opa que ego facio in nomine
patri facio. cuius gloriā et laudem quero.
et non meā p̄p̄iam. hec inquā testimoniu
p̄bent de me. quis vel qualis ego suz. **N**ā
multa talia feci opa que nulla creatura face
re potest. adhuc tamē nec factis nec verbis
vultis credere. et ratō est. qz nō estis ex ou
bus meis. s. innocētes et humiles. Et quia
vocem meā nō auditis credendo in me. nec
obedientio sequim̄ sicut oues mee. nā oues
mee vocem meā audiūt. obfūado mea mā
data. et ideo tanq; pastor bonus cognosco
eas et sequūr̄ me gressib; meritoz usq; ad
pascua vite eterne que dabo eis. nec rapiet
eas quisq; de manu mea. id ē p̄tate et custo
dia. pbat quia habeo a patre qd dedit mi
chi pater. s. deitatem originaliter. maius oībo

post Judica

est. a qua omnia procedunt. omis potestas ī
celo et in terra. **E**t p̄ p̄s mibi n̄ meis p̄
quis violentiā inferre. quia ego et p̄ qui ē
deus omnipotens deitate et p̄tate vnu sum.
Toraliter vox cuiuslibet p̄dicatis v̄buz
dei. est vox xp̄i. quam quilibet volens annu
merari ouib; xp̄i in pascuis celoz libenter
audire debet. et humiliter imitādo obedire.
quia beatus qui audiūt v̄bū dei et custodiunt
illud. **Lu. xi.** Dicit alberi⁹ li. i. de animalib;
qz philomena cantat qm ouis incubat. **E**t
cām aliqui platonicoz assignauerunt di. qz
oua non vivificantur nisi philomena canta
ret super ea. **E**t alber. dicit. puto hoc esse v̄p
quia cantus ille confert ad vivificationem
p tanto qz spūs leuis et calor eleuās sangu
inem in eis facit cantus iocunditatē et desirō
rium gaudij. et talis est magis vivificans.
Hic in pposito homo ouis incubat qui ba
bet in pposito vt ali qd opus bonum faciat
et patiat. a d cuius vivificationem. vt scz tale
opus ad vitam et effectū pcedat. multū cō
fert cantus deuotis p̄dicantis et exhortātis
populū p̄ verbū dei. quia p̄ hoc spūs leuis
p̄ deuotē sursum engitur. et calor dñie
caritatis incendit. vt ppositum boni ope
ris citius ad effectū meritorie producatur.
Ecst igit̄ verbū dei cū omni diligentia au
diendum. et ne inutiliter evanescat ī corde
semper seruandū. **Q**uia km Aug⁹. vt recita
tur. i q. i. Interrogo. Verbu dei nō ē min⁹
qz corpus xp̄i. ideo quanta solicitudine ser
uamus. quādō nobis corpus xp̄i ministrat
vt nichil ex eo de manib; nostris ī terram
cadat tanta solicitudine obfūem⁹. vt v̄bū
dei quod erogat dum aliud. aut cogitam⁹.
aut loquimur de corde puto peat. quia nō
minus reus erit. qui v̄bum dei negligentiter
audierit. qz ille qui co rp̄ xp̄i sua negligē
tia ī terraz cadere pmiserit. **H**oc attende
bat illa deuota xp̄i filia magdalena. que vt
verba melliflua magistri sui integraliter et
pfecte capere. retinere. et vt pficeret sede
bat secus pedes ei⁹ vt audiret v̄bū illi⁹.
Un q̄ notare obemus qualiter verbū dei
sit fructuose audiendū. scilicet cum.
Piscreta aurū attentiōe.
Sincera cordis meditatiōe.
Molena corporis et ergis executione

Primo verbum dei debet discrete attendi. quod nota*t* in eo q*o* d*r* magdalena audiebat verbū illius. *H*ic b*o* sapiens et prudēs non quodcūq*z* verbū debet memorie cōmēdare. sed thūn verbum illius. sc*z* xpi. *A*udite enī in anima est. sicut os in corpore. Nam sicut os omnes cibos recipit. bonos aut et sapidos in ventrē mittit. malos vero et insipidos reje*c*it et spelli*t*. *S*ic audite homis qui oia habet recipere. nichil debet retinere nec mēorie cōmendare. nisi sit edificator*v* et vale. *F*ictiones aut fabula*z* que quicq*z* immiscunt exemplariter ad excitandū ho*m*ies siue anios attentos reddendū. siue propter alia de*n* repellere. et inde extracto nucleo veritatis palearum fictiōis excutere. *C*uius leu o*ppositi* in multis exp*l*it*ur*. qui palea*fictiōis* retinēt et suauit diligenter. sed nucleus doctrine veritatis non aduertit. *C*ū e*m* aliquis ab eis inquirit qui*d* predicator*dixerit*. nibil nisi fabulas recitate sci*t*. *P*lures hodie fabulas sequunt*e* et hmo*vani* quod doctrinā sincera*xpi*. *D*e quo predictione fuit. i. thb*i*. viii. *A*verity quidē audite auertent. ad fabulas aut suerent*e*. cuius ratio est. quia ex quo interius in corde pleni sunt mūdi insipietia et vanitate. exterius nibil eis sapit nisi vana. *S*icut stomachus prom doctrinā Auicē. *S*i in se cōtinet materiā peccantē tecipit appetit*z*. ut quo*d* boni*sani* est nō domiideret. sed quod sanitati est prorum plus precupiscit. *S*ic peccatori*e* et mūdano nibil sapit. nisi cōueniēs. eccl. xxi. *A*udiet luxuriosus. verbum prudētie et sapientie et displicebit ei. et proficiet illo post dorsum suū. *O*nd*o* o*nd*it*m* in fabula qudā. *Q*uid*j* quam narrat *Aug*? primo de ci. dei. de alexandro paridi filio Priamidis regis troyanor*z*. *H*ic cū semel propter troyam in silua iuxta quēdam fontē dormiret. sibi apparuerunt tres dee. s. dea sapie dicta pallas. dea fortitudinis dicta iuno. dea pulchritudinis et luxurie. s. venus ad fonte*z* sedentes. *A*d quas quarta supueniēs da discordie pomū aureū litteris aureis inscriptū grece. detur pulchritori*e* in fontē pie*c*it. *H*ac aut occasiōe tres dee promote certauerūt que pulchritudine alijs deberet proferri eligentes paridē sibi iudicem. Qui dea sapientie ait. *S*i iudicauis ut mībi pomū detur. faciam te sapientō!

tem mundi. Et dea fortitudinis. *S*i mīchi eum dabis faciā te fortiorē terre vel mūdi. *H*ec dea luxurie et pulchritudinis. si mīhi euz adiudicaueris. habebis pulchritudinem in tota troya et in orbe. Et tunc paris valde deficiens verba veneris suscepit. cui et pomum provita voluptuosa adiudicauit. *H*ec alexan. paridem. mūdani. luxuriosi et vani designāt*ur*. qui quicq*z* licet raro in siluā. i. ecclesiā*z* in qua homies sunt arbores florentes faciētes fructū bonoz operz veniunt. non cā deuotio nis sed visionis. accedūt etiā fontē. i. formam veritatis. Juxta quem nō diu vigilanter attendūt. sed somno deprimūt. aut vāis phantasij*s* mulierz rapiūnt. quibus tūc tres dee apparent. *H*ec prima gēa dei. que est dea sapientie que stimulat ho*m*iem in verba dei ut attente audiat. quod si fecerit facit eū sapienti orē mūdi. *H*ecda est psciētia propria. dea fortitudinis. que stimulat ut mūdetur et pulchritor*e* iudicetur. quod homo si fecerit. erit potentior et fortior terre. *U*nde Gregor*z* in collecta Nulla timet adversitas. si nulla dominet*ur* iniquitas. Tertia dea luxurie est vanitas mundi. hec stimulat ut adamet*e* et pulchritor*e* iudicet. promittit enī dare omnem volup tam hui*m*undi. huius vocē omnis audiūt sapientia spnentes et fortitudinē easq*z* pditantes nobiles prosalute animaz. premūt et vanitati se sub*h*ciunt. *C*ontra quod d*r* sap. iij. Sapientia et intelligentia qui abi*sc*it infelix est. et vana est spes illo*z* et labores sine fructu. *H*oc presidēas ecclesiastes dixit. ego ecclesiastes fui rex ibrlm. et propter in animo meo querere et investigare sapientē de omnibus que sunt sub sole. *C*ui vidi cubeta qu sub sole sunt. et ecce vniuersa vanitas et afflictō spūl. prouersi difficile corrigit*e* et stultoz i*st*itūtis ēnūerus. eccl. i. 7. qu. *H*ecūdo vba dei debet duote meditari. *H*ebet e*m* homo ab omni exteriori strepitū esse abstractus. et recollectus cū oībo sensib*z* tam exterioribus qu interiorib*z* in domo mentis ibi quiete et sedere. et verba audita medullitis corde meditari. sedendo et quiescēdo anima fit prudens. vii. phi. *S*ic magdalena se debat secus petes domini et meditabat. iuxta il lud pros. *M*editabar in mādatis tuis que domilexi nimis. *U*nde Cris. *Q*uemadmodum

Feria quarta

non prodest cibus nisi fuerit masticatus. **2**
in stomachū descēderit. sic nō p̄ficit ad sa-
lutem. verbū dei solum audire nisi cū fuerit
intellectui et memorie traditū. Et sequitur
cibus qui in stomacho fuatur ille confortat
et p̄mo qui in mēoria manet ille lauat **3**
q̄ patz q̄ sicut cib⁹ material⁹ non p̄t b̄re lūu⁹
effectum. qui est corpus confortare. nisi in
trinsecus in stomacho cōfuet vsc⁹ ad eius
digestione. sic n̄ cibus sp̄nalis anime qui
est v̄bz dei p̄t saluare. nec vivificare siam
que est effectus eius. nisi verbum auditū in
anima custodiat ⁊ bñ n̄gescet. vsc⁹ ad ope-
ris expletionē. Quare d̄r luce. ri. beati qui
audiunt v̄bz dei ⁊ custo. ill̄d. In signū h̄
Maria m̄ dñi verba eius diligenter audi-
vit et memorie tradidit. Sicut b̄e luce. **ij.**
q̄ conservabat omnia v̄ba hec sc̄z xp̄i. cōfe-
rens ea in corde suo. Quare q̄ sic cibo ma-
teriali corpus reficit et sustentatur. sic v̄bo
xp̄i anima virginis et cuiuslibet fidelis refi-
citur. roboratur ⁊ in vita conservat. **Vnde**
Innoce[n]tij. vi habet extra de offi. iudi-
ordi. c. Inter cetēta que ad salutē spectant
populi xp̄iani. pabulū verbi dei per maxime
sibi noscim̄ esse necessariū. qz sicut corpus
materiali. sic aia cibo sp̄nali nutrit. eo q̄ nō
in solo pane vivit h̄o sed in omni v̄bo qd̄ p̄
cedit de ore dei. In hunc igit̄ finem ut san-
cte anime nō fame p̄clitent. sed frequēter
verbo dei reficiant. statuit p̄dictis papa ve
episcopi viros ydoneos ad sc̄tē p̄dicatiōis
officiū assumant. qui sibi plebes cōmissas
vice ip̄oz verbo edificant et exemplo. **T**ñ
q̄ verbum dei sit cibus anime. p̄t ex eo q̄
aliqui sancti p̄es tanta ex verbo dei fuerit re-
creati. q̄ i trib⁹ plurib⁹ diebo corpore cibū
n̄ sumptent. ut h̄e in vita p̄pa. m̄la exēplis
Certio h̄o debet audire v̄bum dei. et p̄
posse ope adimplere. **N**ibil enim valet v̄bu⁹
dei audire. corde meditari nisi etiā ope im-
pleat. **J**acobi. i. Estote factores verbi ⁊ nō
auditores tñ fallentes v̄s metip̄os. **H**ęce
cepta. n. dīna ut in plurib⁹ sunt de opabili-
bus. et ideo nō sufficit auditus nec medita-
tio nisi ope impleat. **J**aco. i. ppter qd̄ d̄r
.i. ethicoz. q̄ illi qui sunt contenti scientia
moralis absq̄ ope. sunt similes illis qui atte-
te medicos audiūt. sed nihil faciunt eoz q̄

post Judica

dicunt. Et sic isti nō h̄nt corpus bñ curatū
sic nec illi animas. et sic v̄niḡ v̄nusq̄s q̄ fal-
litur ⁊ seipsum decipit. si credit q̄ ad vitam
eternā sufficiat verbum dei audire. et opere
non adimplere. **T**ñ apl̄us ad romāos. ij.
Non auditores legis. sed factores iustifica-
bunt. Ergo si cupimus nō falli nec decipi
ope adimplēamus qd̄ ore p̄dicam⁹. vel au-
re audimus. **M**atth. v. Qui fecerit ⁊ docu-
erit hic magnus vocabit in regno celoz.
Sz q̄ sic causa vel ratō q̄ tot boni p̄di-
catores viri illuminati in scientia et doctrina tā
paucos puerūt. **P**ico q̄ illa est ponissima
ratio. quia sicut ip̄i dicunt. docent et nō fa-
ciunt sic alq̄ audiunt ⁊ attendunt ⁊ n̄ credūt
Vnde de peni. di. ij. h. oponit. **I**n felix est
p̄dicator q̄ alios illuminando. ip̄e tenebroz
et ēprobis efficit. Et quia tales ita sunt re-
probi ⁊ tenebrosi. id̄ cecos illuminare ne-
queunt nec eis credit nec fites dicens eoz
adhibetur. **V**nde de ip̄is est quēadmodū
de cassandra. **D**e qua recitat **O**vidius. q̄
erat filia regis **H**riami. soror alexandri pa-
tidis. q̄ petivit a p̄bco deo sapientie. sapien-
tiam sibi dari. qua possz p̄noscicare futura.
Aui post multas instantias annuit isto pa-
cto. ut ip̄a sibi post acceptam sapientiam cō-
iugio inseparabili piungereb̄t. **C**assandra ve-
ro libens annuit voto dei. s̄z accepta sapia
reddere qd̄ pmisit. contempnit. nec voluit
euz eo amplius conuersari. **S**ebus ergo
ob criminis detestatōem bac eam pena adiū-
dicavit. ut q̄tūm cūq̄ vers⁹ p̄phetauerit. ea
dem tamen a nemine credi possent. **V**nde
cum **P**aulo post v̄rbis troyane excidium
p̄pberaret. nō potuit tamē a ciuib⁹ credi.
Tñ sequebat nō solū ipsius mors sed etiā
totius p̄li ciuitatis. **H**euera sic istis diebo
multi petunt sapientiam. i. verbum dei ut li-
benter audiant. dicentes illud qd̄ scribitur
Juditb. ix. Da verbum in ore meo. Appetit
enim alijs p̄noscicare celi premiū ⁊ tartari
supplicia. **H**ec em̄ sunt terrentia ⁊ attrahen-
tia. **D**eus igit̄ multoz p̄ces admittit et
concedit. sed cūctis eo pacto. q̄ cū fuerint
scientes et verbum dei habentes q̄ aimas
suas deo copulent et ope virtuosa agant.
scdm q̄ ip̄e **J**ohānes horat̄ dices. **D**i-
ligētes eū nō solū nomine s̄z ope et v̄itate

Alphabetum

prime Jobānis.ij. Sed multi tales sunt nimis ingratū qz cum fuerint de inscijs sc̄i scientes. et verbum dei grātōe in ore habētes. ex hoc fastu supbie intumescūt. pulcras et grātolas mulieres visitant. curias maginatōz frequentāt. et hac rōne se a deo separant. quare si multa bona p̄dicent. miracla faciant. eis tñ non credēt. quia qd̄ verbis p̄dicant moribus repugnāt. Job. vi. In vē tum verba p̄fētis supple ad credendū z̄c

Tercia pars in qua
notatur. z̄c. Tibi nota qz indei audientes doctrinā ch̄risti quasi obstinati nō valētes audire rectitatem p̄ seūciam lapides sustulerunt ut p̄pm lapidarent. sed pius Ix̄lus vt eoz rep̄m̄eret seūciam. dulciter eis dixit Multa bona ope z̄c. Et dicit ex patre. ne il la vīdat̄ sibi arroganter ascribere. ad qd̄ iu dei dixerunt de bono ope non lapidem⁹ te sed de blasphemia p̄ deum dicta. cū sis p̄tus homo & creaturā. v̄surpatōrie facis teipsum deū. qz dixisti p̄t tuus est deus. et mō dicis ego & pater vnum sum⁹. Et enī qz sis equalis virtutis & potestie deo patri. & sic v̄surpas tibi illud quod est p̄prium dei. et per p̄sequens blasphemias. quare fīm legez nobis datam. vt scribit̄ Leviti. xxiij. debes lapidari. Sed xp̄s exclusit a se crīmē blasphemie sibi impositū duplicitē. Primo p̄ scripturā dicente. Nōne scriptū est in lege vestra. dīj estis. qd̄ est dictum de omnibz sanctis & p̄phetis. qui p̄cipiatue dicuntur dīj non essentialēt. & si illos homines scriptura nominat deos p̄cipiatue ad quos fīmo dei factus est. & tamen nō blasphemat. ergo minus ego quē pater misit in mundū & sanctificauit non blasphemō. dicendo me esse filium dei. Secundo probat hoc idem ex testimonio opez dicens. Ille qui facit ope que nō facere p̄t nisi de⁹. nō blasphemat dicendo se esse deum. sed ego sum talis. ḡ de me potestis cognoscere qualis ego sum. Ideo si non vultis verbis meis credere. oīibus credite que me offūdunt in patre. et p̄tem in me eē cuius virtute ope facio. Ut vt hoc miraculo ostenderet. de manibz eorum exiuit deitatis virtute. licet veilent euz tenere. Moraliter. in illa parte specialiter

XXXV

tractat̄ de blasphemia ex le. et p̄cepto xp̄i p̄bbita. & punitōne mortis corrīgenda. H̄o quo notandū. qz quia blasphemare ē aliquid dicere vel negare. quod diuīo honori derogat. et male dicere siue peritare nomen dei. est etiam diuīo honori dero gare. Ideo indifferenter vnum pro relis quo hic vtar iurare et blasphemare. Nam vt videm⁹ illud est vulgate p̄bleus siue enigma. quid ē optimū & pessimū. Et cōmūniter respondeat̄ qz lingua. & sc̄d̄ quod est exponitur. est optimū ad comedē dum. sed pessimū ad detrahēdū vel oblo quendū. Sed illud aliter declarari p̄t. qz est optimū qn̄ bene v̄tit. sed pessimum quādo male v̄nt. Deus enī illud priuilegium homini dedit p̄ ceteris animalibz. vt p̄ linguaz mētis conceptiz exponeret. et in omibz deum laudaret. sed illo abunxit ho mo quādo deum lingua blasphemat per no men sanctū eius siuole iurat̄ et maledic̄. Et iō lingua talē abutētes. digni sunt puniōne et priuilegiū loquendi amissione. qz vt habetur extra de regulā. licet dist. lxxiiij. .vbi. 7. de indeis. I. Judeos. qz priuilegium meret amittere qui concessa sibi abutitur potestate. In signum hui⁹. multi in articulo mortis loquela amittunt pīcūlose. qz dū deū glorificare & laudare potuerunt eū ignominiose blasphemauerūt. In eo enī qz quis peccat in eodem puniet. sicut pat̄ in diuite. qui blasphemādo & male iurando li ḡua peccauerat. in lingua cruciabatur in inferno. Nebet nang⁹ quilibet homo cauere blasphemā. qz hoc p̄cīm̄ blasphemie. Omnibz alijs peccatis est grauius. Hic & in inferno punit̄ scrius. Damnaōe eterna certius.

Primo est omnibz alijs peccatis grauius quod quidē patere potest. Nam in illo pecato infēt̄ contumelia deo in p̄pria persōa cui alijs peccatores infērunt cōtumeliā in rebus suis. Nam fur vel raptor infēt̄ deo tñ p̄tumeliā in rebo suis et i rebus suoz suoz. Quā bōicida i suis suis. Et blasphem⁹ infēt̄ ei p̄tumeliā in p̄pria p̄sōa. & iō nō pat̄ displic̄ p̄ncipi deo blasphemā. mltū ei di splic̄ p̄ncipi. qn̄ ei p̄tuelia infēt̄ subdīs suis. Et ap̄lius displicet. quādo in eo qui ē de

Feria quarta

familia p̄pria. sed longe sp̄p̄ius. quādo i filio vel filia. et sup illa q̄n̄ infertur ei in propria p̄sona. Et ex simili cā potest enā argui sic. Si p̄uiciū dicatur alicui burgēsi. magna est offensa sed maior militi. sed longe maior si dicatur principi. Ergo in infinitū maior & maxima si infinito maiori & maxio p̄cūm eīm a persona grauatur. extra d̄ excess.

S Plato. tanta. **C**um in p̄cō blasphemie p̄uiciū dicatur deo. qui in infinitū est maior omni alio domino terreno. ita blasphemie vt ita dicā in infinitis excedit alia p̄cā. et rō. qz offensa intenditur & emit titur ēm sublimitatē p̄sonae. Item blasphemie m̄ peior est ydolatria. ex eo q̄ ydolatria honorem suū auferit dō ex ignorātia. blasphemus at non solum honorez auferit. sed etiā contumeliam infert & scienter. Item peior est iudeis. qz iudei obturauerūt aures suas a vita blasphemie & signa doloris ostendēt christiani at blasphemie ad blasphemiam rivident et iocundātur. **I**te peior hereticis. qz hereticus loquitur ea que credit esse vera. blasphemus vero contra conscientiam suā d̄ deo dicit. quod scit non esse dicendum. Item etiā peior cane. qz canis non mordet dominū suum et benefactorē suum. **E**p̄ vero blasphemus dominū & benefactorē suū dilacerat. mordet & flagellat & etiā vulverat. de quo loquitur Augustin⁹ in qđā ome. **D**icēs. Christus flagellans est flagellis iūd̄orum. flagellat & blasphemis falsorū christiāorum. nec quis cogitare debet q̄ p̄ suetudo illa pessima hominū aliquem a gravitate excusat. ymmo magis aggrauat. qz tāto sunt graviora p̄cā. quāto diuicius in felicem animā detinent alligatā. ex de consuetudine. Cum tāto. Peruersa enim consueta ex diuinitate tempis non alleuiat crīmē sed potius auget. xxij. q. i. scisma. Et de symo. non satis. **B**ecūdo blasphemia hic et in futuro acrius punitur. Unde leuiti. xxiiij. dicit. **O**, egressus filius mulieris israelitis que peperat de viro egyptio iurgans est cum viro ischitico. Cuius blasphemass̄ nomē domini & maledixisset ei. duxens est ad moyse. qui misit eum in carcerem. do nec nolceret quid iubaret dominus. Qui locutus est ad Moysem. Edic blasphemū

post Judica

extra castra. et ponent omnes qui audierunt manus suas super caput eius. & lapidabūt eum omnes populi. Et deinde diuulgabat legem de blasphemoy pena. d. Loquere ad filios isrl. homo qui maledixerit deo portabit p̄cām suum. et qui blasphemauerit nomen domini more morte moriat. & lapidib⁹ obtuet eum multando populi. Unde p̄mis pa pa statuit ut bēetur. xij. q. i. Si quis. **O**, si quis per capillum dei vel caput iurauerit vel alio modo blasphemia v̄lus fuerit contra deum. Si est in ecclesiastico ordine debet deponi. si est laicus anathematizari. Et si q̄ creaturas quis iurauerit. q̄ acerime debet castigari. et scdm leges illis iurās v̄lāmo supplicio debet puniri. In auten. ut nō luxurient circa mediū. Et extra de maledictio. Statutum. bēetur. q̄ si quis d̄ deū vel aliquem sacerdotum maxime brām virginē blasphemare p̄sumperit. debet septē diebus dominicis pre foribus ecclesie māfeste stare dum missa dicit. nec pallio nec vestimentis vestiri. sed corrigā circa collum h̄c. & se p̄tem precedēnib⁹ serījs sextis ieiunare in pāe et aqua. nec debet ingredi ecclesiā. sed in quaūtūm potest diebus quib⁹ ieiunat. debet tres reficere pauperes. plures v̄l pauciores scdm eius abundātā. **V**nde refert greg. in libro dyalogoy. q̄ quidā bñs puerū. v. annoz quem tenerūme dilexit. & nimis delicate nutriens. consuetus erat nomen dñi blasphemare. Quadā die cum pater eius teneret eū in brachib⁹ & blasphemaret. clamauit puer. **G**auri domies. id ē nigrū veniunt & volunt me tollere. quo d̄ cū dixiss̄ nomē dñi. ut solitus erat. blasphemauit & statim extinctus est. Si igitur deus in pue ro quicq̄ annoz sice vindicavit de blasphemia. nunquid p̄c̄ adultis inueteratis in peccato certe non. qz si hic nō. tamē in futuro puniet tales. **V**n cū quidā miles p̄ ocoulos dñi i ludo iuass̄. p̄p̄i ocl⁹ ex capite exiliij & in aleā cecidit. Recitat ec̄ d̄ masce q̄ in bononie p̄nbo. duo quidā p̄ patres fuit et amici. quib⁹ simul in convivio discōbētibus allatus est gallus coctus. quem unus in frusta p̄cidit & piper cū legumie superfundit. quo facto dicit unus eorū sic dividias ip̄m. q̄ si sc̄tūs p̄petrūs velit eū reintegrare

Alphabetum

non possit. Cui alter etiam respondit. etia^z
si christus iuberet nō in p̄petuū resurget
Ad hanc vocem repente gallus viuus sur-
rexit et plumis exiliuit alas more solito per-
cussit et cecinit. et excusis plumis totū p̄ip
sup ipsos asp̄it. et illico sacrilegi et blasphemie
yū in asp̄itione piperis lepra p̄cessi sunt. et
in posteros eoz p̄mansit hereditaria et c.

Tercio blasphemie inter tē. Nam blas-
phemia est peccatum in sp̄m sanctum. s. q̄d
nechic nec in futuro remittitur. **C**atib. xij
Spiritus blasphemie non remittet. Sed
p̄tra hoc ibidem dicit. Omne pctm blasphemie
mie remittet hominib. r̄ndet Et steran⁹ in
summa. q̄ si blasphemia fiat ex coactōe pec-
cat contra p̄tem. Si ex deceptōe contra
filiū. Si ex certa malicia p̄tra sp̄m sanctū.
scđm enī veritatem omne pctm est h̄ trini-
tate. appropriate tñ pctm p̄missum ex infi-
mitate dicit̄ esse p̄tra p̄tem cui potentia ap-
propriatur. p̄missum ex ignorātia contra filiū
cui sapientia. commissum vero ex certa ma-
licia p̄tra sp̄m sanctuz. cui bonitas appropria-
tur. quod etiam dicunt irremissibile. **H**oc ē tripliciter. Uno modo negative. sc̄z q̄
nullo modo potest remitti. ut pectata demo-
num et damnator̄. Alio modo contrarie. sc̄z
q̄ habet h̄iam dispositionem ad remissio-
ne et pctā que sunt ex certa malicia. que
dicunt irremissibilia. id ē valde de difficulti
remissibilia. Tercio modo priuatue. s. q̄
in se non est aptum natū. vel dignū remitti
ut quodlibet pctm mortale. Si ergo blas-
phemia fiat ex coactōe vel deceptōe dicit̄
remissibile. quia secum habet cām annexā
diuine misericordie provocatiuam ad remissionē
Si autē blasphemia cōmittat ex certa ma-
licia. tunc dicit̄ esse irremissibilis. non q̄ si
possit remitti vel quia non remittat. sed q̄ si
non habet secum cām motiuam ad remissi-
onem. Et de hac dicit̄ in autoritate allegata.
sp̄s blasphemie. i. blasphemia illata ex cer-
ta malicia. et quodlibet aliud pctm factū
ex certa malicia ē irremissibile. i. vix vel dif-
ficulter remissibile. q̄ nullam excusatōem
habet. Cum igit̄ difficulter remittat et dire-
ctius agat h̄ deū. et a p̄uetidine q̄i innatū
q̄ pauci ponderat eius grauitatē. nec de eo
peniteat vel p̄ficeant. videt̄ cercius esse de-

XXXV

damnatiōe. Debet igit̄ h̄o canere ab illa
dānosa et p̄iculosa p̄uetidine seipsum mo-
derare et alios corrige facientes. quia ī bis
sc̄z maledicendo vel blasphemando. datur
vera et infallibilis ostēlio filiorū dyaboli
qui in loquela illa distinguunt̄ a filiis dei
et ab heredibus celi. ut declarari potest in
tali exemplo. Fuit quidā rex habens v̄tozē
ex qua v̄t p̄curauit tres filios habuit. Cum
autē quādā die cum eo v̄xoz contendere.
passionibus mota ei impropauit dicens.
Tu credis ex me tres filios habere. unus
tamē tantū est tuus. nec voluit sibi quis il-
le legitimus esset indicare. Nunc v̄xore d̄
functa pater ad mortē cepit egrotare. faci
ensq̄ testamētum filio suo legitimo omnia
dimisit post mortē. Inter filios contentio
fuit facta. quis inter eos heres esset et causa
deducta est ad iudicem. qui precepit ut p̄
eorum mortuus ad arborem ligaret̄. et ille
qui directius in eum sagittam mitteret he-
reditatem esset possessurus. duo vero ille
ginni sagittauerūt. et tertius sagittare no-
luit. et offensus alijs duobz dixit se si posse
patrem suum sagittare. hoc cognitum erat
q̄ ip̄e erat legitimus filius et data est ei he-
reditas tē. **H**imile iudiciuz fecit Salomō
tercij regū. iij. **H**ic filij dyaboli nō dei. nō
curant xp̄m p̄tem omniū nostrz. nec matrez
misericordie verbis p̄tmeliosis vulnerare. vel
sagittare verbis blasphemis. In signum
q̄ hereditatē nunq̄ debunt glorie celestis
quop̄ heu est maior numer⁹. **T**ercius fili-
us sc̄z qui deū blasphemare p̄timescit bono
rem deo et sanctis tribuit. hic verus heres
est christi. et vitā eternā possidebit.

Iteria quinta post Iudica.

Rogabat ihesū
quidam phariseus ut māduca-
ret cū illo. Luce viij. **N**ecdm
zplinium et zsidor̄. Lupus est animal ml-
tum vorax et magne astutie ad predanduz
Quādo enim nocti prede gratia ad ouile
pergit. ne canes eius sentiant odorem. con-
tra ventum leviter vadit. Et si aliquo casu
pes eius calcando sup̄ aliquid strepitum
facit. ipsum pedē duro morbi castigat. De
quo narrat **A**vidi⁹. li. i. metba. q̄ iupiter